

vinde Embedsmanden for Bestillingen, deels for at knytte ham dertil, saalænge han kan udføre den, og deels for at gjøre ham tilfreds med at blive staaende i sin Stilling, selv om han bliver forbigaaet af yngre Mænd. Hovedbetydningen af det System, som igjennem Alderstillaag efterhaanden er indført i vort Lønningssystem, er efter min Mening at komme derhen til, at man ved Lønningstillag, der gives som en Paaskjonnelse for den længere Tjenestetid, kan berolige en Mand, fordi en Yngre er bleven ham foretrukken til et høiere Embede; det er et Middel til paa en mild Maade at bryde med et faalst Forfremmelses-System, som har staaet Rødder her i Landet, nemlig Forfremmelse efter Tjenstealder; det var kommet saavidt, at man kun spurgte: hvilken Dag har den Mand taget Examen, og hvilken Charakter har han, og derefter bestemte man ham hele hans Levetid igjennem. Det faalste, seet fra Statens Side, der laa i dette System, har man arbeidet paa at bryde med, og man har navnlig gjennem Alderstillaag arbeidet hen til paa en mild og billig Maade at komme bort derfra. Men her staaer Sagen ganske anderledes. Sognefogden staaer slet ikke paa nogen Avancementsstige; der er ikke nogen naturlig Forfremmelse for ham, han er ikke en fast ansat Embedsmand, bestemt til at pensioneres; der er ingen Grund, hvorfor man skal trække hans Tjenestetid ud, for saa seent som muligt at komme til at pensionere ham; tværtimod det ligger i Sagens Natur, at man skal benytte den Anledning, man har til at besætte denne Post som en Art Ombud; Sognefogderne bør stikke ikke for hyppigt, men heller ikke for sjældent. En gammel Sognefoged kan være en udmærket Sognefoged, men i Reglen er han en opslidt Sognefoged; man skal derfor arbeide hen til, at Manden i sin fremrykkende Alder faaer sin Afsted og bliver fri for at blive benyttet, hellere end at han, loftet af et Alderstillaag, pinner sig for ikke at komme ud deraf, og bliver for at bruge et trivielt Udtryk — en Spytstikker for sine Foresatte, for at kunne blive i Embedet og tiltigge sig et Alderstillaag, han ellers vilde faaste Brag paa. Det er derfor min Hensigt at stemme imod § 3.

Men det er endnu mere, idetmindste er det ligesaa meget min Hensigt at stemme mod § 4. Der er Intet, der efter min Dvertydning sætter Sognefogderne i en saa faalst Stilling til Beboerne i Sognet som det, at de ere Thingsvidner, Burderingsmænd og Stævningmænd. Sognefogden er den naturlige Politimester i Sognet, han er ikke den naturlige Stævningmand, han er ikke den naturlige Thingsvidne, han er ikke den naturlige Taxationsmand, det er Ombud af en ganske anden Natur, og som det er meget tvivlsomt, om man skal søge forene dem i en og samme Person. Overalt, det at bruge Bestillinger som Thingsvidne, Stævningmand og det hele Retsapparat paa den Maade, troer jeg ikke bør blive gammelt, og det vil sandsynligvis heller ikke blive gammelt, naar vi gaar over til en anden Retsordning; men netop fordi der forestaaer en saadan Retsordning, hvorved den hele Indretning efter al Sandsynlighed vil lide en Forandring, er her en Grund til at opgive at binde den til Sognefogedbestillingen. Sognefogdernes Lønning skulle vi derimod fastsætte paa den Maade, at det staaer i Amtsraadets Magt at overveie, hvormeget der tages fra dem ved ikke at give dem disse Bestillinger, og derefter give dem en saameget høiere Løn. Naar vi tage denne Bestemmelse bort af Paragraphen, saa kunne vi gjøre det paa en saadan Maade, at vi ikke tage de her omhandlede Forretninger bort fra dem, der nu ere i disse Betjeninge, og at vi altsaa ikke forandre deres Forhold, men dog saaledes, at for Fremtiden skal Ingen blive Sognefoged, fordi han ønsker at være Retsvidne, Taxationsmand eller Stævningmand, men han bliver Sognefoged i Erkendelse af, at hans Foresatte anser ham for stiftet dertil, og fordi han føler sig stærk nok dertil ligeoverfor sine Medborgere i Kommunen.

Dette troer jeg ere de væsentligste Forandringer, der ere at gjøre i Loven, og jeg skal, saavidt det ligger til mig, ved Endringsforslag bidrage dertil.

W. Petersen: Jeg kan tiltræde, hvad den ærede Rigsdagsmænd for Hjørring Amts 2den Valgfreds (Fischer) har yttret om det Betænkelige i at ophæve de hidtilværende Bud-